

FAKTA

Navn: Sigurð í Jákupsstovu

Aldur: 48 ár

Bústaður: Argir

Útbúgving: Skipsførari, sivilverkfrøðingur og phd í kolvetnistøkni
Hevur verið stjóri á Jarðfeingi og kemur úr starvi sum tekniskur stjóri hjá Atlantic Petroleum

FAKTA

Navn: Jóan Pauli Joensen

Aldur: 66 ár

Bústaður: Havn

Útbúgving: Doktari í etnologi og í søgu

MYND: JENS KRISTIAN VANG

fyrirminur, at tey kunnu byrja sín lestur í Føroyum, og síðani fara út í heim. Tí skulu vit hava góðar møguleikar fyri hægri lesnaði í Føroyum.

– Sum samfelag og tjóð hava vit eisini skyldu til at granska og undirvísa í viðurskiftum, sum hava týðning fyri okkum sjálvi. Skulu vit samstarva og samvirka við onnur lond, mugu vit kenna okkara egnu viðurskifti. Tí skulu vit menna tað granskunarumhvørvi, sum vit kunnu her í Føroyum, og ein týðandi partur av hesum umhvørvi er undirvísing og útbúgving, sigur Sigurð í Jákupsstovu.

Fleiri ung á Setrið

Fólk í øllum aldri taka útbúgving á Fróðskaparsetrinum, og soleiðis skal tað eisini verða frameftir, halda bæði fráfarni og nýggi rektarin.

– Vit hava bæði ungfólk og meira tilkomin fólk, sum taka útbúgving á Setrinum, og sjálvt um vit gjarna vilja hava fleiri ungfólk at taka útbúgving hjá okkum, so skulu vit eisini hava møguleikar til tey tilkomnu, sum vilja útbúgva seg, sigur Jóan Pauli Joensen.

– Meirilutin av teimum lesandi skulu helst verða ung, men í løtuni er eitt av loysunarorðunum allastaðni »lívslong læring«. Fólk skulu hava møguleikan at endurnýggja seg og fáa nýggj input til sína læru, tí alt broytist og mennist. Tað skal eisini verða ein partur av skipanini, sigur hann.

Nýggi rektarin vil eisini bjóða fólki í øllum aldri vælkomnum á Fróðskaparsetrið.

– Tað er gott, at fólk, sum eru komin eitt sindur upp í árin, koma her at menna sínar førleikar, og tað skulu vit eisini eggja teimum til. Men tað er eisini sera umráðandi, at vit fáa nógva ung – tey, sum júst eru liðug við miðnámsútbúgvingina – at lesa her. Vit skulu hava eitt vist tal av ungum fólki, fyri at tað verður áhugavert fyri tey at taka útbúgving á Fróðskaparsetrinum, sigur Sigurð í Jákupsstovu.

– Tí skulu vit hyggja eftir, hvussu vit marknaðarføra okkum, hvørjar

útbúgvingar vit bjóða út, og hvussu felagsumhvørvið hjá okkum er, so at vit verða meira attraktiv fyri tey ungu. Hetta er nakað, sum stýrið fyri Fróðskaparsetrið hevur viðgjørt. Við at leggja stovnar saman, hava vit fingið eitt betri grundarlag, og nú ræður um veruliga at knýta stovnarnar saman og at fáa teir at virka sum eina eind, so at tað verður eitt meira livandi og spennandi umhvørvi.

– Vit mugu sleppa undan gomlu hugsanini um, at Fróðskaparsetrið er nakrar smáar eindir, sum eru spjaddar, men heldur ein stór og sterk eind, sum liggur mitt í Havnini, og sum er eitt veruligt tilboð til tey ungu. Eitt tilboð, sum tey kunnu samanbera við at fara at lesa aðrastaðni, sigur Sigurð í Jákupsstovu.

Pengar skulu til

Fráfarni rektarin heldur, at tað er trupult at arbeiða miðvíst, tá ið Fróðskaparsetrið ikki veit, hvussu nógvar pengar, tað hevur at arbeiða við næstu árin.

– Tað kann verða trupult at arbeiða, tá ið tað er avmarkað við pengum, og vit ongantið vita, hvussu nógva vit hava at ráða yvir næsta ár. Tað hevur gingið spakuliga rætta vegin við játtanini til Fróðskaparsetrið, men tað, sum eg havi biðað eftir øll árin, er, at flokkarnir gjørdi eina semju um, hvussu gongdin skuldi verða í játtanini til Fróðskaparsetrið næstu seks, átta ella tíggju árin.

– Trupulleikin er, at vit vita ikki, hvussu tað verður næsta ár, og tá er trupult at siga, hvørjar útbúgvingar vit skulu hava, hvat vit skulu granska í, og hvørji fólk vit skulu seta í starv. Har mugu vit hava meira langsíkaðar ætlanir, sigur Jóan Pauli Joensen.

– Útbúgving hevur sera stóran týðning fyri samfelagið, og tað er tað sama galdandi fyri Føroyar sum fyri øll onnur lond, at tað er ein greiður samhangur millum gransking og útbúgving og tað virðisøking, sum er í samfelagnum. Skulu Føroyar verða

eitt samfelag, sum mennir seg, og ikki verða sum Hetland onnur samfeløg, sum bara minka, so mugu vit spíla okkum út við útbúgving og gransking. Vit skulu hava nøkur kjarnuøki, men eisini verða fleksibul og hugsa um, hvat vit hava brúk fyri. Og tað er eisini ein fyrirminur fyri eitt lítið universitet sum okkara, at vit kunnu geva individuellar møguleikar til okkara lesandi.

Sigurð í Jákupsstovu fær nú uppgávuna at arbeiða fyri, at Fróðskaparsetrið fær nóg mikið av pengum at arbeiða við.

– Eg veit ikki, um eg gleði meg til ta uppgávuna, men at tryggja Fróðskaparsetrinum pengar er ein stór og týðningarmikil uppgáva. Og tað er umráðandi, at politikararnir seta sær nøkur langtíðarmál um, hvussu Setrið skal mennast, men tað er vón fyri, at tað fer at henda, tí tað er gongd í málinum. Men Setrið kundi eisini farið at hugt eftir møguleikum at draga aðra figging til okkum ígjøgnum ymsar verkætlanir, sigur hann.

Savna Setrið

Fróðskaparsetrið húsast í fleiri bygningum, tey lesandi eru eitt sindur spjodd í Havnini, og tey hava einki savnandi øki, hagar tey kunnu fara. Bæði fráfarni og nýggi rektarin ynskja sær, at virksemið hjá Fróðskaparsetrinum varð savnað meira.

– Umstøðurnar við hølum eru blivnar betri, men tað, sum vit kundu hugsað okkum, var, at vit savnaðu tey lesandi meira í sama øki, og at tey eisini høvdu eitt stað, har tey kunnu møtast. Alt er so lítið hjá okkum, og tí hava vit næstan ikki ráð at verða so spjodd, sum vit eru, sigur Jóan Pauli Joensen.

– Fyrr helt eg, at ein nýggjur universitetsbygningur skuldi liggja uttanfyri býin, men nú haldi eg, at tað hevði verið rættast at havt virksemið hjá Fróðskaparsetrinum inni í Havnini. Ein møguleiki er at brúka økið her á Debesartrøð til virksemið hjá Setrinum, og ein møguleiki hevði verið at brúkt Venjingarskúlan, tá ið hann einaferð

verður niðurlagdur, til universitet. Tað er í øllum førum eitt hugskot.

Sigurð í Jákupsstovu kennir hetta hugskotið, og hann tekur undir við tí.

– Hatta er eitt gott hugskot, sum eisini hevur verið diskuterað í stýrinum og á Setrinum annars. Vit kundu savnað meira her á Debesartrøð og kanska knýtt Venjingarskúlan afturat Setrinum, so vit kundu havt stórt virksemi í hesum økinum. Vit mangla framvegis eitt felagsøki, har lesandi og granskarar kunnu savnast uttan fyri skrivstovu og útvísingarrhøli. Tað skulu vit arbeiða við at fáa etablerað, sigur hann.

Skal hava sín egna stíl

Nú formliga rektaraskiftið á Fróðskaparsetrinum hevur verið, spyrja vit fráfarna rektaran, um hann hevur nøkur góð ráð at geva nýggja rektaranum.

– Sigurð skal ganga út frá tí, sum hann heldur er rætt. Tá ið eitt leiðarskifti er, so koma broytingar, tí leiðsla er merkt av tí persóni, sum er stjóri. Eg havi havt mína tíð og havi verið upp á mín máta, og Sigurð skal gera tað upp á sín máta og brúka sínar eginleikar og útbúgvingar og verða soleiðis, sum hann er. Tá ið mann kemur í mín aldur, so hevur mann hug at hanga eitt sindur í tí, sum plagdi at verða, og tá er tíð at fara. So tíðin er komin at gevast. Men tá ið tað kemur til gransking, so føli eg meg framvegis á toppinum. Eg ætli mær at lata nýggja rektaran fáa frið, og eg ætli mær ikki at blanda meg uppí. Eg fari at koma út her at drekka kaffi onkuntíð, men tað verður bara fyri at fortelja býttar søgur í kaffistøðinum, sigur Jóan Pauli við einum smíli.

Og nýggi rektarin ætlar at brúka vitanina og royndirnar hjá gamla rektaranum.

– Nú er ein nýggjur rektari á Setrinum, men sjálvandi fari eg at tosa við Jóan Paula og gera brúk av hansara royndum og vitan um Setrið. Vit fara uttan iva at fáa eitt gott samstarv, sigur Sigurð í Jákupsstovu.